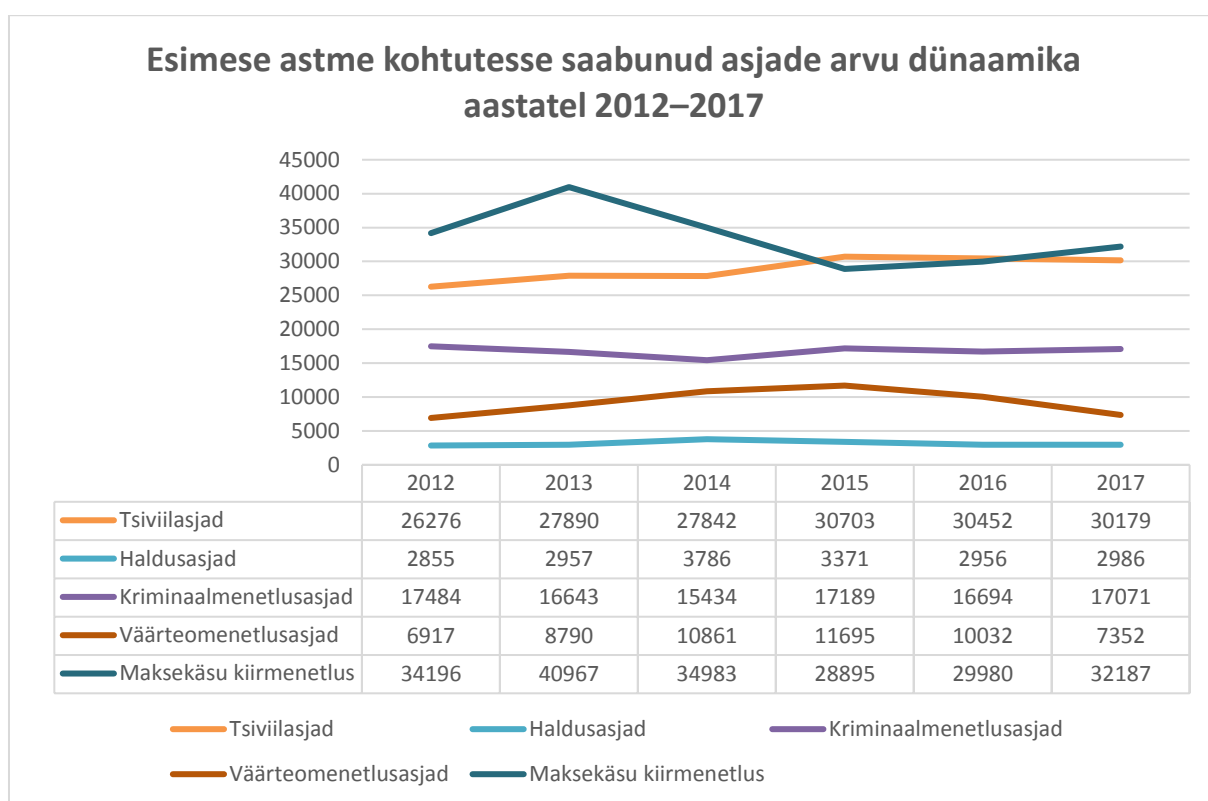

Kohtute 2017. aasta menetlusstatistika ülevaade

1. TSIVIIL- HALDUS- KRIMINAALMENETLUS- JA VÄÄRTEOMENETLUSASJAD

1.1. Esimese astme kohtud

2017. aastal saabus maakohtutesse lahendamiseks kokku **30 179** tsiviilasja (0,8% vähem kui aastal 2016), **32 187** maksekäsu kiirmenetlusasja (3,8% rohkem kui aastal 2016), **17 071** kriminaalmenetlusasja¹ (2,3% rohkem kui aastal 2016), sh **7724** kriminaalasja (11,9% vähem kui aastal 2016) ning **7352** väärteomenetlusasja² (26,7% vähem kui aastal 2016). Halduskohtutesse esitati kokku **2986** kaebust (1,0% rohkem kui 2016. aastal).

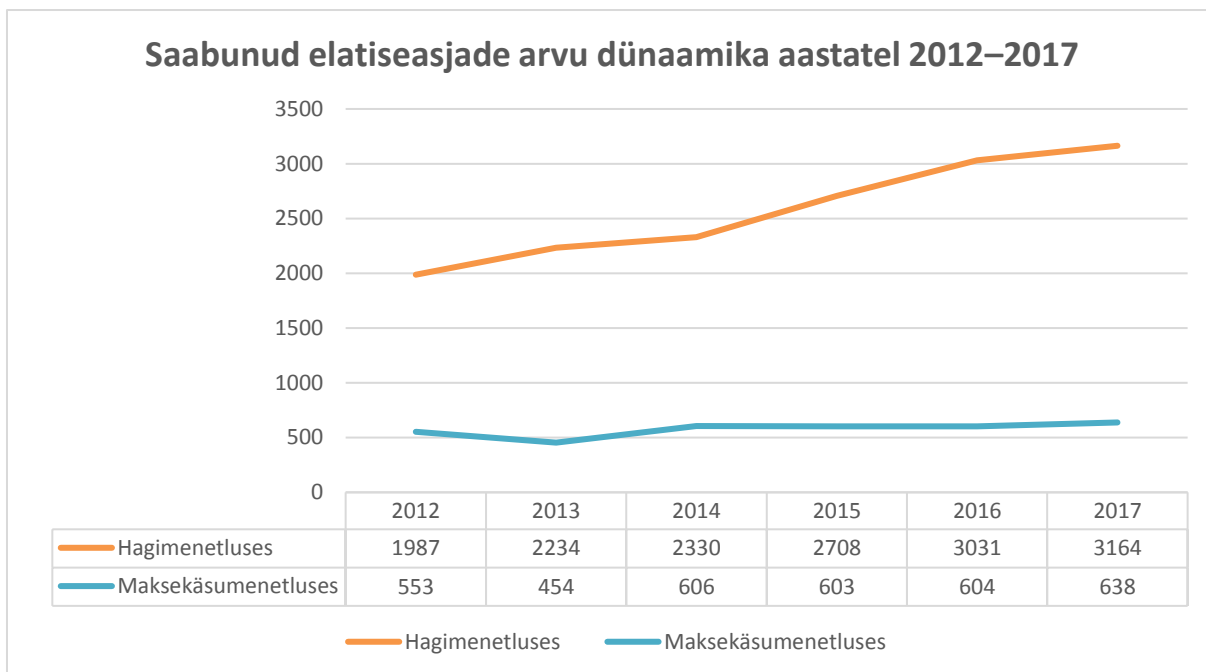

Joonis 1. Esimese astme kohtutesse saabunud asjade dünaamika aastatel 2012–2017.

Andmete allikas: Justiitsministeerium.

¹ Kriminaalmenetlusasja mõiste hõlmab lisaks kriminaalasjadele ka näiteks täitmiskohtunike asju, eeluurimiskohtunike asju ning rahvusvahelise koostöö asju.

² Väärteomenetlusasja mõiste hõlmab kõiki väärteomenetluse käigus kohtusse saabunud asju, millele kohtute infosüsteemis antakse kohtuasja statistiline kategooria ja liik (kohtusse karistuse määramiseks esitatud füüsilise või juriidilise isiku väärteoasjad ning füüsilise või juriidilise isiku kaebused kohtuvälise menetleja otsuse või tegevuse peale kohtusse lahendamiseks esitatud kaebused, samuti ka täitmise asjad).

Joonis 2. Esimese astme kohtutesse saabunud elatiseasjade dünaamika aastatel 2012–2017.

Andmete allikas: Justiitsministeerium

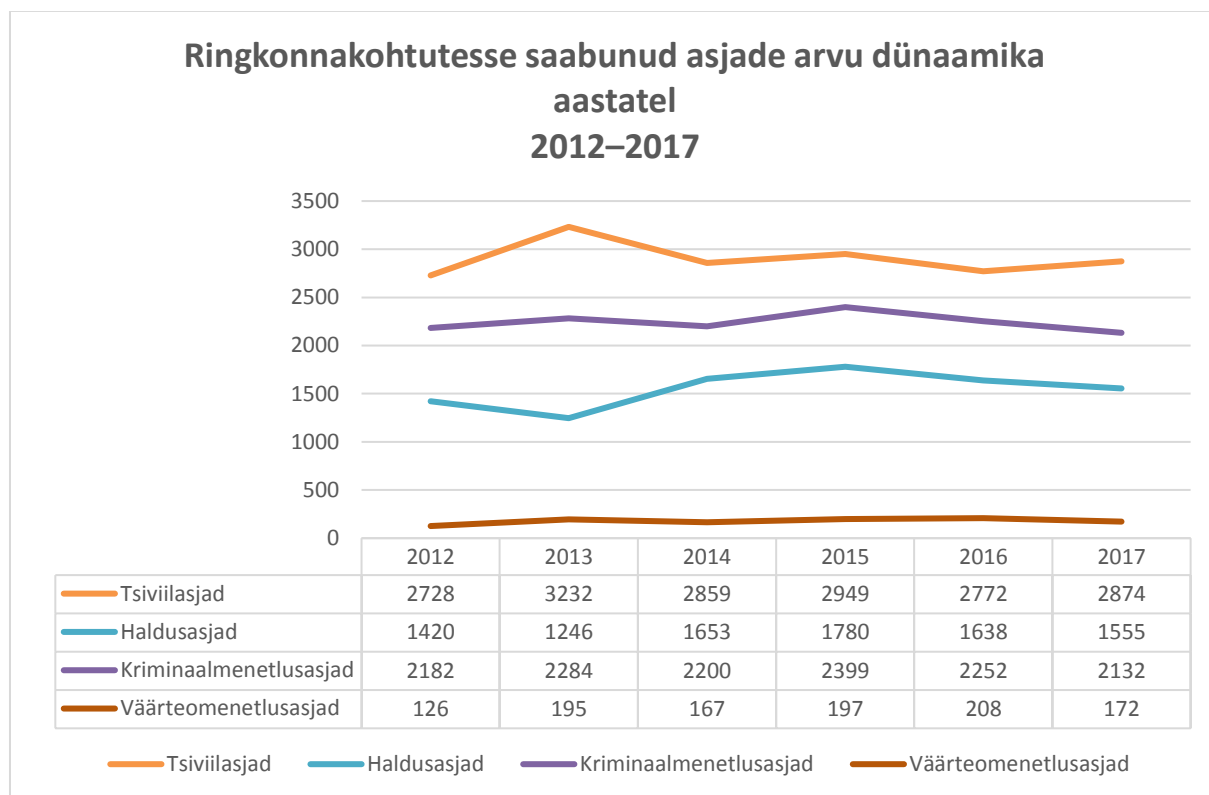
Maakohtutes lahendati kokku **30 068** tsiviilasja, millest Harju Maakohtus **14 641**, Pärnu Maakohtus **3668**, Tartu Maakohtus **6598** ja Viru Maakohtus **5161** tsiviilasja. Hagimenetluses lahendati pool, s.o 53,4%, lahendatud asjadest. 43,6% tsiviilasjadest lahendati hagita menetluses. 2017. aastal sisuliselt lahendatud asjade jagunemises erinevusi võrreldes eelnevate aastatega ei olnud ja nii lahendati maakohtutes kõige rohkem **võlaõiguse asju** (32,2% lahendatud asjadest) ja **perekonnaõiguse asju** (23,6% lahendatud asjadest) ning **tsiviilseadustiku üldosa seaduse asju** (14,4% lahendatud asjadest). Ülejäänud 29,8% jagunesid täitmise, pankrotiasjade, ühinguõiguse, tööõiguse, asjaõiguse, rahvusvahelise õigusabi ja muude tsiviilasjade vahel.

Maakohtutes lahendati kokku **17 136** kriminaalmenetlusasja, mis menetlusliigi sees jagunesid järgmiselt: 39,7% lahendatud asjadest moodustasid **kriminaalasjad** (22% kriminaalasjadest esitati lahendamiseks kiirmenetluses), 26,2% **täitmiskohtuniku asjad**, 27,7% **eeluurimiskohtuniku asjad**, 5,4% **rahvusvahelise koostöö asjad** ja 1,0% **muud kriminaalmenetlusasjad**. Kriminaalasju lahendati maakohtutes kokku **6802**, millest Harju Maakohtus **2703**, Pärnu Maakohtus **1013**, Tartu Maakohtus **1614** ja Viru Maakohtus **1472**. Väärteomenetlusasju lahendati maakohtutes kokku **7348**, millest Harju Maakohtus **3348** asja, Pärnu Maakohtus **1349** asja, Tartu Maakohtus **1295** asja ja Viru Maakohtus **1388** asja. Maakohtutes lahendati kokku **2900** väärteoasja ja väärteokaebust, mis sisuliselt jagunesid järgmiselt: 63,2% **liiklusväärteod**, 15,9% **rahvatervisevastased väärteod**, 6,3% **varavastased väärteod**, 3,8% **avaliku rahu vastased väärteod** ning 10,8% muud väärteod.

2017. aastal lahendati halduskohtutes kokku **2967** haldusasja, millest Tallinna Halduskohtus **1648** asja ja Tartu Halduskohtus **1319** asja. Sisuliselt lahendati kõige rohkem **korrakaitse asju** (41,9% lahendatud asjadest), 13,6% lahendatud asjadest olid **maksuõiguse asjad**, 8,7% **rahvastiku asjad**, 5,4% lahendatud asjadest olid **planeerimise ja ehituse asjad** ja 3,8% **majandushaldusõiguse asjad** ning 23,3% moodustasid muud lahendatud haldusasjad.

1.2. Teise astme kohtud

Ringkonnakohtutesse saabus 2017. aastal apellatsioon- ja määruskaebemenetluses kokku **2874** tsiviilasja (3,7% rohkem kui aastal 2016), **1555** haldusasja (5,1% vähem kui aastal 2016), **2132** kriminaalmenetlusasja (5,3% vähem kui aastal 2016) ja **172** väärteomenetlusasja (17,3% vähem kui aastal 2016).

Joonis 3. Teise astme kohtutesse saabunud asjade dünaamika aastatel 2012–2017.

Andmete allikas: Justiitsministeerium.

2017. aasta jooksul lahendati ringkonnakohtutes **tsiviilasju** kokku **2800** (Tallinna Ringkonnakohtus 1935 ja Tartu Ringkonnakohtus 865), sh apellatsioonimenetluses **1267** tsiviilasja ning määruskaebemenetluses **1533** tsiviilasja. Ringkonnakohtutes sisuliselt lahendatud asjadest moodustasid ligikaudu kolmandiku **võlaõiguse asjad** (vastavalt 32,7% lahendatud asjadest), teise kolmandiku moodustasid **perekonnaõiguse asjad** (16,0% lahendatud asjadest), **täitmisõiguse asjad** (9,6%) ja **asjaõiguse asjad** (7,1% lahendatud asjadest) ning ülejäänud tsiviilasjade osakaal kokku moodustas kolmanda kolmandiku lahendatud tsiviilasjadest

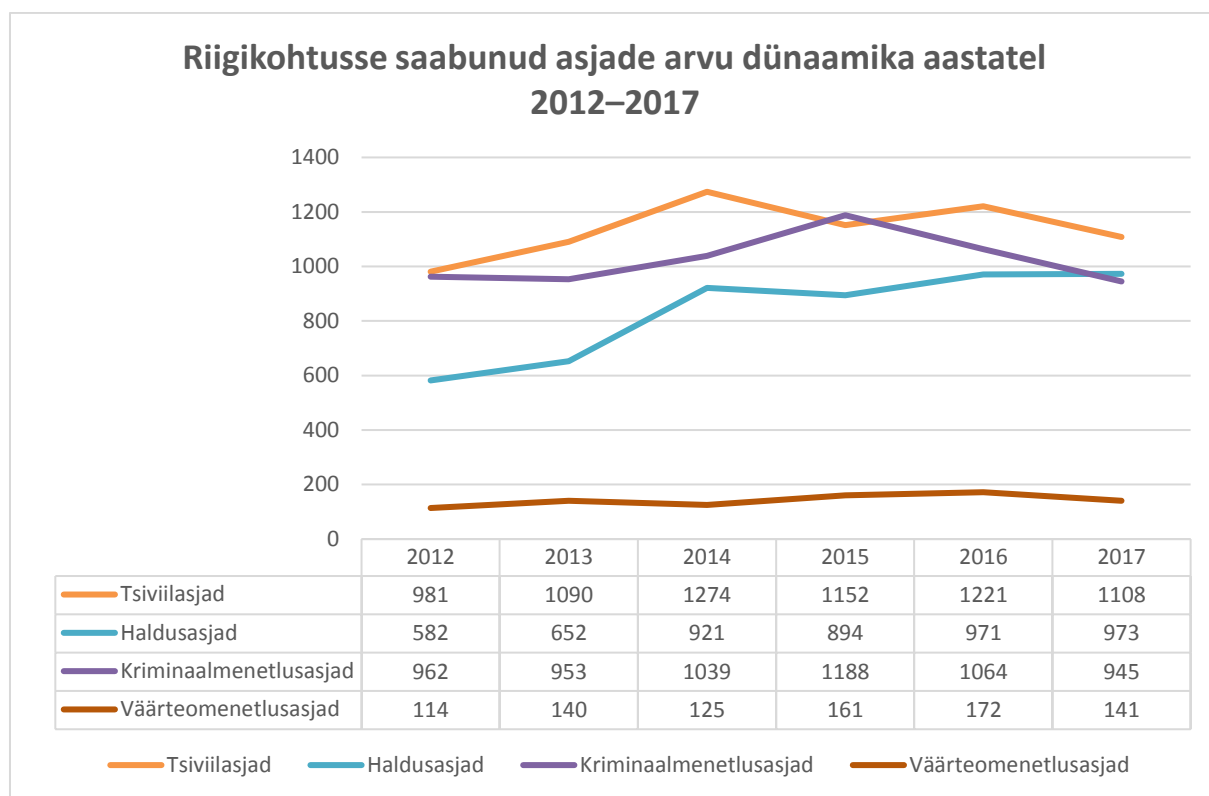
2017. aasta jooksul lahendati ringkonnakohtutes **kriminaalmenetlusasju** kokku **2097** (Tallinna Ringkonnakohtus 1148 ja Tartu Ringkonnakohtus 949), sh apellatsioonimenetluses **527** kriminaalasja ning määruskaebemenetluses **1411** asja ja **159** ringkonnakohtus alustatud asja. Ringkonnakohtutes lahendatud asjadest kaks kolmandikku moodustasid **täitmiskohtuniku asjad** (33,3% lahendatud asjadest) ja **kriminaalasjad** (vastavalt 31%). **Eeluurimiskohtuniku asjad** moodustasid 24,3% lahendatud asjadest. **Riigiprokuratuuri tegevusele esitatud kaebuste asjad** moodustasid 7,5%, **rahvusvahelise koostöö asjad** 1,5% ning muud kriminaalmenetlusasjad 2,5% lahendatud asjadest. Väärteomenetlusasju lahendati kokku **171**, millest Tallinna Ringkonnakohtus 96 ja Tartu Ringkonnakohtus 75.

2017. aasta jooksul lahendati ringkonnakohtutes haldusasju kokku **1679** (Tallinna Ringkonnakohtus 957 ja Tartu Ringkonnakohtus 722 haldusasja), sh apellatsioonimenetluses **787** haldusasja ning

määruskaebemenetluses **892** haldusasja. Sisuliselt lahendati ringkonnakohtutes kõige enam **korraaitse asju** (42,4% lahendatud asjadest), millest omakorda enamiku moodustasid **vanglate asjad** (kokku lahendati 680 vanglate kaebust). Suurema osakaalu moodustasid veel **maksuõiguse** (14,0% lahendatud asjadest) ning **planeerimise ja ehituse asjad** (8,0% lahendatud asjadest). **Keskkonnaõiguse, riigihangete, majandushaldusõiguse ning rahvastiku asjad** kokku moodustasid kokku 14,5% lahendatud asjadest ning muud haldusasjad moodustasid lahendatud asjadest 21,2%.

1.3. Riigikohus

Riigikohtusse saabus 2017. aastal **3167** menetlustaotlust: **1108** taotlust tsiviilasjades, **1086** kriminaal- ja väärteomenetlusasjades ning **973** haldusasjades. Riigikohtul on seaduse järgi õigus otsustada, kas kohtusse esitatud menetlustaotlust madalama astme kohtulahendite seaduslikkuse tagamise, kohtupraktika ühtlustamise või menetlusõiguse edasiarendamise eesmärgil menetleda või mitte. 2728 taotlusest, mille kohta tehti menetluse võtmise või võtmata jätmise määrus, võeti 2017. aastal menetluse **367 taotlust, s.o 13,4%**.

Joonis 4. Riigikohtusse saabunud asjade dünaamika aastatel 2012–2017. Andmete allikas: Riigikohus.

2017. aastal lahendas Riigikohus kokku **372** kohtuasja, millest **220** olid kassatsioonkaebused, **145** määruskaebused ja **7** teistmisavaldused. **Tsiviilkolleegium** lahendas 2017. aastal **194** kohtuasja. **Kriminaalkolleegiumis** lahendati **93** süüteasja, neist 72 kuriteasja ja 21 väärteoasja. **Halduskolleegium** vaatas läbi **85** haldusasja.

2. PÕHISEADUSLIKKUSE JÄRELEVALVE ASJAD

Põhiseaduslikkuse järelevalve menetluses vaadati Riigikohtus 2017. aastal läbi **43** kohtuasja. Alljärgnev kajastab detailsemalt põhiseaduslikkuse järelevalve korras läbivaadatud kohtuasjade tulemusi. Põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegiumis ja Riigikohtu üldkogus läbivaadatud asjades rahuldati taotlus või kaebus **5** juhul. Vaidlustatud õigusakti säte tunnistati põhiseadusvastaseks **4** ja õigustloova akti andmata jätmise tunnistati põhiseadusega vastuolus olevaks **ühes kohtuasjas**. Rahuldamata jäeti **28** kaebust või taotlust ja läbivaatamatult tagastati **10** kaebust.

		Kokku		Seadus	VV määrus	KOV akt	Õigustloova akti andmata jätmise	VVK otsus või toiming	Ministri määrus	Muu
2017. a läbivaadatud PSJV asju		43	100%	17	11	1	3	9	3	2
Taotluse esitaja	Õiguskantsler	3	7%	2		1				
	Kohus	14	33%	13			1		3	
	KOV volikogu	13	30%	1	11		1			
	Muu isik	13	30%	1			1	9		2
Tulemus	Taotluse rahuldamine või säte põhiseadusvastasuse tunnistamine	5	12%	4			1			
	Taotluse rahuldamata jätmise; säte põhiseadusvastasuse eitamine	28	65%	7	11	1		9		
	Taotluse läbivaatamatult tagastamine	10	23%	4			1		3	2

Joonis 5. Kohtuasjade läbivaatamise tulemused põhiseaduslikkuse järelevalves 2017. aastal.
Andmete allikas: Riigikohus.